

Nr 19

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om vidgad avdragsrätt för vetenskaplig forskning vid beskattning av rörelseinkomst.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I:147 av herr *Nils Theodor Larsson* och II:171 av herr *Grebäck* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning beträffande en utvidgad rätt till avdrag för kostnader i samband med vetenskaplig forskning vid beskattning av rörelse i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen I:147.

Av innehållet i *de förevarande motionerna* må här återges följande.

Den vetenskapliga forskningen intar en allt betydelsefullare position i samhället. Inte minst näringslivets utveckling är intimt beroende av den vetenskapliga forskningens resultat. Kontakten mellan näringsliv och vetenskap är ett fruktbarande inslag i det moderna samhället, som därför på alla sätt bör uppmuntras.

Från inkomst av rörelse torde avdrag medges dels för personalkostnader och dels för övriga omkostnader vid vetenskaplig verksamhet. Vanligen torde därvid avdrag medges för vetenskapligt utvecklingsarbete av inom rörelse framställd produkt eller tjänst, oavsett om den vetenskapliga verksamheten skett i egen regi eller givits som uppdrag till utanför rörelsen stående person eller institution.

Med näringslivets snabba utveckling har emellertid gränsen mellan målforskning och grundforskning från företagets sida blivit alltmer flytande. Ur samhällets synpunkt torde någon principiell skillnad i den skattemässiga behandlingen mellan olika typer av vetenskaplig forskning ej böra göras, utan alla kostnader till vetenskaplig forskning, som kan betraktas som allmännyttig, borde vara avdragsgilla vid beskattning av rörelse. Detta skulle stimulera kontakten och samarbetet mellan den vetenskapliga forskningen och näringslivet och säkerligen även innebära att resurser skulle komma att ställas till skilda vetenskapliga institutioners förfogande i betydligt större

omfattning än som nu är fallet. Förmodligen skulle detta även innebära ett bättre utnyttjande av de vetenskapliga institutionerna och en rationellare arbetsfördelning mellan olika på detta område verksamma parter.

Det i motionerna väckta spörsmålet äger nära samband med frågan om avdrag vid beskattningen för bidrag till vetenskaplig forskning, vilken fråga år 1959 var föremål för behandling i riksdagen. I väckt motion yrkades då sådan ändring i lagstiftningen att väsentligt vidgade möjligheter infördes till avdrag såsom omkostnad för bidrag till vetenskaplig verksamhet. Avdrag borde enligt motionärens mening medges för bidrag till vetenskaplig verksamhet, försåvitt verksamheten icke uppenbarligen saknar betydelse för förvärvande och bibehållande av den skattskyldiges intäkter. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 59 framhöll bevillningsutskottet, att det förelåg skäl för en omprövning av frågan om avdragsrätt för bidrag till forskningsverksamhet. Utskottet var dock inte berett att tillstyrka motionsyrkandet om omedelbar lagstiftning medförande en så vidsträckt avdragsrätt som den av motionären åsyftade. Emellertid ansåg utskottet frågan vara av sådan karaktär att den borde göras till föremål för närmare utredning. Därvid borde bl. a. övervägas om och i så fall under vilka förutsättningar avdrag borde ges för bidrag till grundforskning. Tillika skulle undersökas om åtskillnad lämpligen borde göras mellan bidrag av engångskaraktär och löpande bidrag till verksamheten. Även andra problem, som kunde uppkomma under utredningens gång, borde förutsättningslöst utredas. Utskottet föreslog riksdagen att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning i ämnet.

Den av riksdagen begärda utredningen har ännu icke kommit till stånd.

Utskottet

I gällande skattelagstiftning saknas speciella regler om hur kostnader för vetenskaplig forskning inom ett företag skall behandlas i skattehänseende. Ej heller finns några föreskrifter om och i vad mån bidrag till vetenskaplig forskning är avdragsgilla vid inkomsttaxeringen. Frågan om avdrag skall medges vid inkomsttaxeringen för dylika kostnader blir därför att bedöma enligt kommunalskattelagens allmänna regler om vad som är att hänföra till driftkostnad. I enlighet härmed åtnjutes i praxis avdrag för bidrag till vetenskaplig forskning under förutsättning att bidraget kan anses såsom en omkostnad för intäkternas förvärvande och bibehållande. Hittills har praxis varit tämligen restriktiv och i huvudsak har avdrag medgivits endast om den vetenskapliga forskningen haft karaktär av s. k. målforskning eller eljest haft en mera direkt eller påtaglig betydelse för bidragsgivarens intäktsförvärv. En förutsättning för avdragsrätten synes vara, att mottagaren driver verksamhet av sådan art, att kostnaderna för verksamheten skulle vara

avdragsgilla för bidragsgivaren, därest denne själv utövat verksamheten. Mottagarens verksamhet får således icke vara av alltför allmän natur.

I de förevarande motionerna föreslås att utredning vidtas i syfte att få sådana regler till stånd att avdrag vid beskattning av inkomst av rörelse kan medges för kostnader avseende vetenskaplig forskning över huvud, som bedrivs inom ett företag. Av motionernas motivering framgår att motionärerna anser att avdragsrätt jämväl bör föreligga för bidrag till institutioner och andra som bedriver vetenskaplig forskning.

Såvitt gäller frågan om avdrag för bidrag till vetenskaplig forskning får utskottet erinra om att 1959 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om utredning i ämnet. Därvid borde bl. a. övervägas om och i så fall under vilka förutsättningar avdrag borde ges för bidrag till s. k. grundforskning. I den mån motionsyrkandet avser avdrag för dylika bidrag är det således redan tillgodosett. Vad angår spørsmålet om avdrag för kostnader för forskningsverksamhet i den skattskyldiges egen regi, torde kunna förutsättas att även denna fråga kommer att ägnas uppmärksamhet då den av riksdagen begärda utredningen av bidragsfrågan kommer till stånd. Någon anledning att riksdagen begär en särskild utredning av denna fråga synes inte föreligga.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I: 147 av herr Nils Theodor Larsson och II: 171 av herr Grebäck om vidgad avdragsrätt för vetenskaplig forskning vid beskattning av rörelse måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anförts, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 9 mars 1961

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Einar Eriksson, Jansson, Söderquist, Oscar Carlsson, Yngve Nilsson, Sundin, Hellebladh och Kronstrand; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Allard, Engkvist, Gustafson i Göteborg, Magnusson i Borås, Asp, Darlin, Kristenson i Göteborg, Rydén och Fälldin.